

АМЕРИКАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ НА ЕВРОПА ФОН

Република Северна Македонија
АМЕРИКАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ НА ЕВРОПА - ФОН

Бр. 01-1916
01. 10 2020 год.
СКОПЈЕ

БИЛТЕН

НА

Американскиот универзитет на Европа – ФОН

БРОЈ 233

Скопје, 01.10.2020

СОДРЖИНА:

1. Рецензија за избор на еден наставник од научната област Политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго) - 50700 и Комуникации и мас-медиуми - 50706.....3764
2. Рецензија за избор на еден наставник од научната област Политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго) - 50700.....3773
3. Рецензија за избор на еден наставник од научната област Финансии 50326 и Маркетинг - 50325.....3781
4. Рецензија за избор на еден наставник од научната област Применета кинезиологија -50401 и Друго (Спортски менаџмент) - 50403.....3795
5. Рецензија за Учебник со наслов „Казнено процесно право“.....3800
6. Рецензија за Учебник со наслов „Даночно право“.....3803

РЕФЕРАТ

за избор на еден наставник од научната област Политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго) - 50700 и Комуникации и мас-медиуми – 50706 на Факултетот за правни и политички науки на АУЕ - ФОН

Рецензентската комисија во состав: проф.д-р Нано Ружин, проф. д-р Назми Маљичи и проф.д-р Владо Камбовски, именувана со одлука на Наставно-научниот совет на факултетот донесена на седницата одржана на 18.09.2020 година за избор и вработување на еден наставник од научната област Политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго) - 50700 и Комуникации и мас-медиуми – 50706, по Конкурсот за избор/реизбор во наставно-научно звање и вработување во дневен Печат НОВА МАКЕДОНИЈА од 31.август 2020 го поднесува следниот:

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот за избор и вработување на еден наставник од научната област Политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго) - 50700 и Комуникации и мас-медиуми – 50706, се пријави:

1. проф.д-р Александра Србиновска-Дончевски

ПОДАТОЦИ ЗА КАНДИДАТОТ Д-Р АЛЕКСАНДРА СРБИНОВСКА – ДОНЧЕВСКИ

Александра Србиновска – Дончевски е родена на 19 јули 1979 година, во Скопје, Република Македонија.

ОБРАЗОВАНИЕ

Доктор на политички науки, Институт за социолошки, политчко-правни истражувања, Скопје, 2010
Тема на докторската дисертација: “Остварување на граѓанско-сервисен карактер на општинската администрација во Република Македонија”

Магистер на политички науки, отсек применета политика, Институт за социолошки, политичко-правни истражувања, Скопје, 2007
Тема на магистерски труд: “Граѓанската партиципација во остварување на концептот на локалната самоуправа во Република Македонија”

Дипломиран политиколог, Правен факултет „Јустинијан Први,“ - Скопје, отсек Политички науки 2002
Добитник на наградата Златен Јустинијан за најдобар студент на политчки студии на Правниот факултет при Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје на редовната свеченост одржана на 22.05.2002 година.

Кандидатот зборува, чита и пишува англиски јазик

ПРОФЕСИОНАЛНО ИСКУСТВО

---

1. 2015- Наставник по предметите Локална самоуправа, Реторика и аргументација, Деловна етика и комуникации, Јавно мислење и масовни комуникации, Социологија на правото, Јавна администрација во состав на АУЕ –ФОН во звање вонреден професор
2. 2010 - 2015 Наставник по предметите Социологија на правото, Локална самоуправа, Јавна администрација и Реторика на Факултетот за политички науки во состав на ФОН Универзитет во звање доцент
3. 2007-2010 Асистент од областа на политиколошките дисциплини на Факултетот за политички науки во состав на Првиот Приватен ФОН-Универзитет
4. 2004-2007 Помлад асистент од областа на политиколошките дисциплини на Факултетот за политички науки во состав на Европскиот Универзитет-Република Македонија
5. 2003-2004 Помлад асистент на ММ Колеџот во Скопје

ДРУГИ АКТИВНОСТИ ВО СТРУКАТА

- Организатор, координатор на проекти на ФОН Универзитет –Скопје
- Учество на меѓународни конференции, трибини, тркалезни маси, дебати, ангажмани и сл.

2019

- Предавач – проект **Strategic Event Management** – Institute for Research in Environment, Civil Engineering and Energy IECE на тема „Емпатија“- комуникациски вештини 09.06.2019
- Предавач – проект **Strategic Event Management** – Institute for Research in Environment, Civil Engineering and Energy IECE на тема „Јас, јас...јас“- комуникациски вештини 02.03.2019

2018

- Предавач на обука во **VIVAKS DOO** на тема „Деловна комуникација“. 15.11.2018
- Предавач на проектот “Мултикултурализмот и меѓуетничките односи во урбаниот соживот” - Прва јавна трибина организирана од Цивика мибилитас, проект на Швајцарска агенција за развој и соработка (SDC), кој го спроведуваат NIRAS од Данска, Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) и Шведскиот институт за јавна администрација. 19 септември 2018 година
- Предавач на обука во **РЕМЕДИКА** Прва приватна општа болница на тема “Комуникација во здравството” 12.15.2018
- Предавач на обука во **ГИМ** (Градежен институт на Република Македонија) на тема „Лекции од реалниот свет – комуникациски вештини,, 27.04.2018
- Предавач на **Прва академија за адвокати** на тема “Запознавање со најважната личност на светот” 18.04.2018
- Предавач на **Прва академија за адвокати** на тема “Јавен настап и успешен говор” 21.03.2018

2017

- **Предавач** на обуката со работен наслов: Како до успешен говор и јавен настап? **Институт за бизнис и корпоративно образование – Концепт** декември 2017
- **Организатор, координатор на научно-истражувачки проект “Предизвик на говорникот” – Втори ораторски вечери на ФОН Универзитет – Скопје, 10 мај 2017 год.** Натпревар во кој се поттикнуваат и охрабруваат и студентите со развојни потешкотии да земат учество. Темата на подготвениот говор **УСПЕХОТ НЕ Е КОНЕЧЕН, НЕУСПЕХОТ НЕ Е ФАТАЛЕН, ХРАБРОСТА ДА СЕ ПРОДОЛЖИ Е ТОА ШТО Е ВАЖНО.**

2016

- **Организатор, координатор на проект “Предизвик на говорникот” – Први ораторски вечери на ФОН Универзитет – Скопје, 14 април 2016 год.** Натпревар во кој се поттикнуваат и охрабруваат и младите со развојни потешкотии да земат учество. Две дисциплини – подготвен и импровизиран говор. Темата на подготвениот говор **БЕДНА Е ОНАА ПРАВДА, КОЈА МОРА ДА СЕ ПРАВДА.**

2015-2016

- **Ментор за обука** на дебатен тим – студенти од ФОН Универзитет, проект на Секретаријат за Европски прашања, дебата од циклусот ЕУ Свезди на тема Социјалните медиуми и слободата на изразувањето , 2015-2016

2015

- **Организатор, координатор на проект – експертско предавање “Образование по мерка”** ФОН Универзитет – Скопје 2015
- **Организатор, координатор на проект за подигање на јавната свест “Меѓународен ден на ракот на дојката”** ФОН Универзитет Скопје 2015
- **Предавач** на обуката со работен наслов: Како до успешен говор и јавен настап? **Институт за бизнис и корпоративно образование – Концепт** 15.09.2015

2013

- **Обучувач** во реализирање на обуките: “Подобрување на транспарентноста и отчетноста на локалната администрација” и “Добра комуникација на вработените од даночните одделенија со даночните обврзници” во склоп на проектот: “Подобри локални услуги преку зголемување на

- транспарентноста и отчетноста во процесот на администрирање на локалните даноци” од Здружение Центар за одржлив развој на заедницата – ЦИРа, Велес, декември 2013
- Учество на третиот биенален интернационален научен конгрес организиран од “Универзитетот за туризам и менаџмент – Скопје”, Скопје 05 октомври 2013
  - Учество на интернационална конференција **ЕВРОРЕГИОН: интегрирачки општества – генерациски раст – грижа за ресурсите** организирана од “Институт за меѓународни и политички студии”, Струга 20 септември 2013
  - Учество на меѓународна конференција на тема: **“Процесот на децентрализација во Република Македонија, главните проблеми, трендови и развој”** организирана од “Институт за меѓународни и политички студии”, Тетово, Скопје 25-26 јануари 2013

2012 - 2016

Член на Сенатот на ФОН Универзитет

2012

- Учество на трибина на ФОН и младински совет на Струмица на тема- Граѓанската партиципација на локално ниво

2011/12

- Проект “Фабрика на знаење”, ментор на проект тимот. ФОН Универзитет
- Учество на Меѓународна конференција “Екологија и право” на Правниот факултет во Ниш, 18 мај 2011- Ниш

2010

- Активно учество во Проектот за модернизација на образованието, како акредитиран обучувач од Бирото за развој на образование во состав на Министерството за образование на РМ, за што поседува и сертификат за активно учество и обука од 15.07.2010 година

2001/02

- Добитник на наградата Златен Јустинијан за најдобар студент на политички студии на Правниот факултет при Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје на редовната свеченост одржана на 22.05.2002 година.

2000-2001

- Институт за демократија, солидарност и цивилно општество, Скопје, Република Македонија

МОНОГРАФИЈА:

проф.д-р Александра Србиновска-Дончевски автор на монографија “Чекор по чекор до добар говорник”- натпревар по ораторство, издавач – “Ник Нова Принт-Скопје”, 2017

УНИВЕРЗИТЕТСКИ УЧЕБНИК:

проф.д-р Александра Србиновска - Дончевски автор на учебникот “**Локална самоуправа на Република Македонија - граѓанско сервисна ориентираност**”, издавач – “Ник Нова Принт-Скопје”, печати ТНИД Ѓурѓа, ДООЕЛ – Скопје, јуни 2018

ПРАКТИКУМ:

проф.д-р Александра Србиновска - Дончевски автор на Практикум “**Комуникациски вештини**”, издавач – “Ник Нова Принт-Скопје”, печати ТНИД Ѓурѓа, ДООЕЛ – Скопје, март 2019

ОБЈАВЕНИ ТРУДОВИ:

---

1. Србиновска А., **Медиумите и политичките настани**; Зборник на трудови - Комуникации - медиуми – македонска транзиција; Европски Универзитет - РМ; Скопје, 2006
2. Србиновска А., **Политичката пропаганда и нејзината улога во изборниот процес**; Зборник на трудови – Парламентарни избори 2006 и македонските аспирации за ЕУ и НАТО, Европски Универзитет - РМ; Скопје, 2006
3. **Совет на Европа**, прилог во книгата “Меѓународни организации” од Проф. Д-р Ѓорѓи Тоновски, Скопје, 2006
4. Србиновска-Дончевски А., **Значењето на граѓанската партиципација во локалната самоуправа во Република МАкедонија и ЕУ стандардите**; Зборник на трудови – ФОН Прв приватен универзитет и Институт за социолошки и политичко правни истражувања, Скопје, 2007
5. Србиновска-Дончевски А., **Граѓанската партиципација и локалната самоуправа**; Стручно списание ПРАВНИК, број 189, Скопје, јануари 2008
6. Србиновска-Дончевски А., **Граѓанска партиципација и децентрализација**; Стручно списание ПРАВНИК, број 190, Скопје, февруари 2008

7. Србиновска-Дончевски А., **Општинската администрација во служба на граѓаните – искуства во РМ**; Стручно списание ПРАВНИК, број 194, Скопје, јуни 2008
8. Србиновска-Дончевски А., **Општинска администрација во РМ**; Годишник на ФОН Универзитет, Скопје 2008/09
9. Србиновска-Дончевски А., **Односот меѓу локалната единица и локалната самоуправа**; Стручно списание ПРАВНИК, број 202, Скопје, февруари 2009
10. Србиновска-Дончевски А., **Улогата на субјективниот фактор во општинската администрација**; Стручно списание ПРАВНИК, број 224, Скопје, декември 2010
11. Србиновска-Дончевски А., **Модернизација на општинската администрација со примена на информационите и комуникациони технологии**; Стручно списание ПРАВНИК, број 229, Скопје, мај 2011
12. Ashtalkoska T., Srbinovska-Doncevski A., **Criminal Law Protection concerning Criminal Offences against the Environmnet, with Specific Reference to Criminal Offences committed by Legal Subjects**; International scientific conference "Ecology and Law", Nis, 18 May 2011
13. Srbinovska-Doncevski A., **Reforma në administratën publike në Republikën Maqedonisë**; Revistë e shkencave shoqërore VIZIONE, Shkup, nr.16/2011
14. Србиновска-Дончевски А., **Состојбата на информатичко-комуникациските технологии во општинската администрација во Република Македонија**; Стручно списание ПРАВНИК, број 231-232, Скопје, јули, август 2011
15. Puleska B., Ashtalkoska T., Srbinovska A., **Suggestions to Enhance Cultural Dialogue: concrete suggestions for Macedonia and neighbouring countries**; Seventh ECPD International Conference RECONCILIATION, TOLERANCE AND HUMAN SECURITY IN THE BALKANS "NEW BALKANS AND EUROPEAN UNION ENLARGEMENT", Milocer, Montenegro, 21-22 October 2011
16. Srbinovska-Doncevski A., Ashtalkoska T., **The Role of Local Self-Government in Protection of Water Resources in Republic of Macedonia**, Peer-reviewed Paper, International Conferences BALWOIS 2012, [http://ocs.balwois.com/index.php?conference=BALWOIS&schedConf=BW2012&page=paper&op=view&path\[\]=807&path\[\]=162](http://ocs.balwois.com/index.php?conference=BALWOIS&schedConf=BW2012&page=paper&op=view&path[]=807&path[]=162)
17. Србиновска-Дончевски А., **Граѓанската партиципација и информираност на граѓаните како демократски процес во локалната самоуправа во Република Македонија**; International scientific journal "International review"; PEP Belgrade 2011 (str.20-41)
18. Srbinovska-Doncevski A., **Professional development opportunities for local administration staff in the Republic of Macedonia**; The European Journal of Management and Public Policy; 2012; (p.80)
19. Србиновска-Дончевски А., **Значењето на граѓанската партиципација во процесот на креирање политики на локално ниво**, Стручно списание ПРАВНИК, број 240, Скопје, април 2012
20. Ashtalkoska T., Srbinovska-Doncevski A., **The benefits of decentralization of authority for the development of local ecoturism**; Zbornik Univerziteta EDUKONS za drustvene nauke, Treći naucni skup sa međunarodnom učešće, Sremska Kamenica, 24-25 maj 2012, p. 621 <http://www.educons.edu.rs/sites/default/files/Zbornik%202012.pdf>
21. Ashtalkoska T./Srbinovska-Doncevski A., **Repressive and Preventive (Legal and Political) Measures for Curbing Corruption Problem of Stabilization and Integration of Balkan Countries**; Eighth ECPD International Conference RECONCILIATION, TOLERANCE AND HUMAN SECURITY IN THE BALKANS "NEW BALKANS IN A CHANGING WORLD WITH A CHANGING EUROPE", Belgrade, City Hall, 20 October 2012
22. Ashtalkoska T./Srbinovska-Doncevski A., **The global economic crisis and the emergence of new forms of economic crime – characteristics and impact on business economics**; Zbornik

Univerziteta EDUKONS za društvene nauke, Četvrti naučni skup sa međunarodnom učesće, Sremska Kamenica – Novi Sad 29-30 maj 2013, p.317
<http://www.educons.edu.rs/sites/default/files/Zbornik%202013.pdf>

23. Srbinovska-Donceovski A., Ashtalkoska T., **Citizen Participation as a part from the decentralization process in realization of the Concept of Self-Government in the Republic of Macedonia**; International Conference, Decentralization process in Republic of Macedonia main issues, trends and developments in the future, January 25th 2013 South East European University-Tetovo (organized by Institute for political and international studies-Skopje)
24. Srbinovska-Donceovski A., Ashtalkoska T., **Direct participation of citizens in local government part of the decentralization process in Macedonia - status and problem**; International Scientific Conference: Participatory Democracy: Challenges to the EU; Venue: "Marin Barleti" University Campus Nr.1 Tirana Albania, 30-31 May 2013
http://umb.edu.al/upload/pdf_docs/PARTICIPATORY-DEMOCRACY-Conference-Agenda.pdf,
25. Srbinovska-Donceovski A., Ashtalkoska T., **Одговорноста на масс-медиумите и правото на информирање на граѓаните во Република Македонија –услов за европеизација**; International Conference Euroregions: *"Intergrating Societies-Generation growth-Caring resources"*, organizeby Institute for political and international studies –Skopje and Institute of collaboration fon integration and development-Tirana, September, 20th 2013 Hotel Drim Stuga RM
26. Ashtalkoska T./Srbinovska-Donceovski A., **"The impact of management structures and the global economic crisis on emergence of new forms of economic crime"**, The 3rd International Scientific Congress, ICON BEST 2013, University of Tourism and Management Skopje, 2013
27. AshtalkoskaT.,Srbinovska-DonceovskiA.,**Mr.sc.TanjaPOPOVA.**, "Combating economic crimes in Republic of Macedonia as part of the modern concepts of achieving criminal justice, *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje, бр.22, IADC, 2014 p.221*
<http://www.klubidemokratik.org/html/vizione22.htm>
28. Srbinovska-Donceovski.A., AshtalkoskaT., Media and politics with emphasized antagonism *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje, бр.24, IADC, 2015 p.27*
<http://www.visionismagazine.org/r.vizione.html>
29. Srbinovska-Donceovski.A., AshtalkoskaT., Development strategy of E-government at a local level, *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje, бр.27, IADC, 2017 p.125*
<http://www.visionismagazine.org/r.vizione.html>
30. Srbinovska-Donceovski.A., AshtalkoskaT., Responsibilities and competences of the local self-government for protection of the environment in Republic of Macedonia, **Twelfth International Scientific Conference KNOWLEDGE WITHOUT BORDERS 31.3-2.4.2017, Vrnjacka Banja, Serbia, International journal scientific papers Vol 16.1, ISSN 1857-923X, p.269**
31. AshtalkoskaT.,Srbinovska-DonceovskiA."Criminal law protection of economic crime Reality or fiction? Intertaional Journal for Innovation Education and Research,Vol: -5 No-05, online issn 2411-2933, print- issn 2411-3123, www.ijer.net , 2017, p.63-70
32. AshtalkoskaT.,Srbinovska-DonceovskiA."Achieving of transnational justice-challenge and condition on the way to EU" , *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje, бр.28, IADC, 2017 p 121* <http://www.visionismagazine.org/r.vizione.html>
33. Srbinovska-Donceovski.A., AshtalkoskaT., **Measures for preventing and minimizing disciplinary responsibility actions of civil servants in the local self-government of the republic of Macedonia**, International Scientific Conference KNOWLEDGE 29.9-1.10.2017 Agia Triada, Greece, 2017, International journal scientific papers Vol 19.2, ISSN 1857-923X (e-version), p.895

34. Srbinovska-Donceviski.A., AshtalkoskaT., **Consistency of information are a prerequisite for effective communication between citizens and the local government**, *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje*, бр.29, IADC, 2018 p 61 <http://www.visionmagazine.org/r.vizione.html>
35. Srbinovska-Donceviski.A., AshtalkoskaT., **Facial expression as an important component of non-verbal communication in public speaking** *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje*, бр.30, IADC, 2018 p.79 www.visionmagazine.org
36. AshtalkoskaT.,Srbinovska-DonceviskiA. **Prohibition to exercise professional activities as a modern approach of criminal justice protection of economic crime**, KNOWLEDGE – International Journal Vol. 26.6 September, 2018, IKM, Skopje, 2018, стр. 1783-1789
37. Srbinovska-Donceviski.A., AshtalkoskaT., **Characteristics of good speech”** *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje*, бр.31, ISSN:1409-8962 printed form, ISSN 1857-9221 electoronic form, 2018 p.37 www.visionmagazine.org
38. AshtalkoskaT.,Srbinovska-Donceviski.A. „**Measures for prevention of corruption in public administration in R.Macedonia”** XIX International Scientific Conference, Knowledge in practice Scientific Papers International journal Knowledge Vol.28.6, ISSN 2545-4439, ISSN 1857-923X, 14-16 december, 2018, p.1919
39. AshtalkoskaT.,Srbinovska-Donceviski.A. „**Combating money laundering as a part of transnational organized crime-criminal law methods and problems”** XXI International Scientific Conference, Knowledge in practice Scientific Papers International journal Knowledge Vol.31, ISSN 2545-4439, promoted in Budva 07.06.2019, p.
40. Srbinovska-Donceviski.A., AshtalkoskaT., Culture and language communication, *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje*, бр.33, ISSN:1409-8962 printed form, ISSN 1857-9221 electoronic form, June 2019 www.visionmagazine.org
41. AshtalkoskaT.,Srbinovska-Donceviski.A. „**The right of lawful, humane and justifiable sanction-mechanisms of achieving within the concept of basic human rights and justice”** *International magazine for social sciences "VIZIONE " Skopje*, бр.34 бр.34, ISSN:1409-8962 printed form, ISSN 1857-9221 electoronic form, Januar 2020 www.visionmagazine.org
42. Srbinovska-Donceviski.A., AshtalkoskaT., Strategic development of print media in the future, Spectrum, Studios and scientific magazine, First Published, National and university library "St. Clement of Ohrid " - Skopje ISSN 2671-3489 (print) ISSN 2671-3497 (online), June 2020,

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на прикажаното, како и од личните сознанија за кандидатот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот д-р Александра Србиновска-Дончевски во целост ги исполнува условите предвидени со Законот за високо образование и одредбите на Статутот на Американскиот универзитет на Европа – ФОН за избор на наставник во звање редовен професор и тоа:

1. Има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно,
2. Има научен степен доктор на науки од соодветната област,
3. Има објавено најмалку шест рецензирани научни труда во рефернтната научна публикација согласно со овој закон во последните пет години пред објавувањето на огласот за избор,
4. Претходно кандидатот бил избран во звање вонреден професор,
5. Има активно познавање на англиски јазик,

6. Има способност за изведување на високообразовна дејност. Кандидатот има напишано монографија, универзитетски учебник и практикум. Учествувала во повеќе научно истражувачки проекти, а преку учество на меѓународни и домашни школи и семинари од оваа област постојано го надоградува своето знаење и истото успешно го пренесува на студентите во наставниот процес.

Имајќи го предвид претходно наведеното, Рецензентската комисија смета дека д-р Александра Србиновска-Дончевски **во целост ги задоволува педагошките, научните и стручните критериуми, како и законските услови и условите предвидени со општите акти на АУЕ-ФОН за да биде избрана за наставник со звање РЕДОВЕН ПРОФЕСОР.**

Врз основа на изнесеното, членовите на Комисијата имаат чест и задоволство да му предложат на Наставно-научниот совет на Факултетот за правни и политички науки при АУЕ-ФОН, да го избере кандидатот, д-р Александра Србиновска-Дончевски за наставник од научната област Политички науки и Комуникации и мас-медиуми, во звање **РЕДОВЕН ПРОФЕСОР.**

Скопје, септември 2020

Рецензентска комисија:

проф.д-р Нано Ружин, с.р. претседател

Проф.д-р Назми Маљичи, с.р.член

Проф.д-р Владо Камбовски, с.р. член

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ОД ОБЛАСТА
ПОЛИТИЧКИ НАУКИ (ОСНОВИ, ТЕОРИЈА, МЕТОДОЛОГИЈА, ИСТОРИЈА, ДРУГО)-
50700
НА АМЕРИКАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ НА ЕВРОПА– ФОН

Во врска со објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања од научната област политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго)- 50700, Наставно-научниот совет на Факултетот за правни и политички науки во рамките на Американскиот Универзитет на Европа- ФОН, на седницата одржана на 18.09.2020 година, формираше Рецензиона комисија за избор на наставник во сите наставно-научни звања од научната област политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго)- 50700 во следниов состав:

1. Проф. д-р Нано Ружин – претседател
2. Проф. д-р Назми Маљичи – член
3. Проф. д-р Љубомир Д. Фрчкоски- член

По разгледувањето на пристигнатите материјали по објавениот конкурс, Рецензионата комисија го поднесува следниот:

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот објавен во дневниот весник “Нова Македонија” на ден 31.08.2020 година, за избор на **наставник** во сите наставно-научни звања од **научната област политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друг)- 50700**, во дадениот рок се пријави кандидатот д-р Елена Тодорова, вонреден професор на Факултетот за правни и политички науки на Американскиот универзитет на Европа-ФОН.

I. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ ЗА КАНДИДАДОТ ПРОФ. Д-Р ЕЛЕНА ТОДОРОВА

Д-р Елена Тодорова е родена на 10.06.1977 година во Скопје. Во учебната 1996/7 година се запишала на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Студиите ги завршува во 2001 година со просечна оцена 8,9 и се стекнува со звање дипломиран правник.

Постдипломските студии по политички науки, на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, ги завршува во 2007 година, со одбрана на магистерскиот труд на тема: „Заштита на човековите права на државјани на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права“, со просечна оцена на магистерските студии 9,44 и со тоа се здобива со звање магистер на политички науки.

Во 2010 година кандидатот се стекнува со научен степен доктор на политички науки на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје. Докторската дисертација е со наслов „Улогата на националните институции во имплементирање на меѓународните стандарди за човековите права и перспективите за нивниот развој во Република Македонија“.

Д-р Елена Тодорова го започнува својот академски ангажман во 2005 година, со избор во помлад асистент на Правниот факултет во состав на Европскиот Универзитет- Република Македонија, каде што ја изведува наставата на предметите по предметите Социологија на правото, ЕУ и човекови права, Уставно право, Јавна и државна администрација, ЕУ во меѓународните политички односи.

Во периодот од 2007 до 2010 година е вработена како асистент на Факултетот за правни науки на ФОН Универзитетот и е ангажирана на следните предмети: Човекови права и слободи, Уставно право, Јавна и државна администрација, Социологија на правото.

Во периодот од 2010 до 2015 година е избрана за доцент во областа на политиколошките дисциплини на Факултетот за политички науки, дипломатија и новинарство во рамките на ФОН Универзитетот. Во овој период кандидатот д-р Елена Тодорова има наставен ангажман на следните предмети од прв циклус на студии: ЕУ- интеграции и политики, Меѓународно право за правата на човекот, Граѓанско општество, Современа политичка историја, Односи со јавноста, Институции на ЕУ, како и на следните предмети од втор

циклус на студии: Политики на ЕУ, Евроатлантските интеграции и Република Македонија, Заедничка надворешна и безбедносна политика на ЕУ, Политички маркетинг.

Во 2015 година е избрана во наставно-научното звање вонреден професор од областа на политичките науки на Факултетот за политички науки и дипломатија во рамките на ФОН Универзитетот. Во овој период кандидатот проф. д-р Елена Тодорова остварува наставен ангажман на следните предмети од прв циклус на студии: ЕУ- интеграции и политики, Меѓународно право за правата на човекот, Граѓанско општество, Современа политичка историја, Институции на ЕУ и на следните предмети од втор циклус на студии: Политики на ЕУ, Евроатлантските интеграции и Република Македонија, Заедничка надворешна и безбедносна политика на ЕУ, Политички маркетинг.

Паралелно со наставно-научната дејност, кандидатот има учествувано во работата на работни групи, комисии и активности организирани од страна на ФОН Универзитетот, меѓу кои претседател на Комисијата за самоevaluација на ниво на ФОН Универзитет во периодот од 2014-2018 година, подготовка на распоредите за организирање на настава и спроведување на испити на Факултетот за политички науки и дипломатија, работна група за подготовка на Упатство за самоevaluација и обезбедување и оценување на квалитетот на единиците на Универзитетот, работна група на ФОН Универзитетот за спроведување на Еразмус програмата за академска мобилност, а била и дел од проектот Фабрика на занење организиран од страна на ФОН Универзитет во 2013 и 2019 година. Кандидатот одлично го зборува, чита и пишува англискиот јазик, а има и познавања од францускиот и албанскиот јазик.

Кандидатот проф. д-р Елена Тодорова учествувала на повеќе научни конференции и научни собири. Така, проф. д-р Елена Тодорова има остварено научен престој на Универзитетот Амхерст во САД, како стипендист на американскиот Стејт департамент во текот на 2013 година: Study of the United States Institute on American Politics and Political Thought, University of Massachusetts, June 13-July 26, 2013 (funded by the Bureau of educational and Cultural Affairs, United States Department of State), Amherst, Massachusetts, USA. Исто така, има активно учествувано на летни школи и научни собири: International Institute of Human Rights (founded by Rene Cassin)- 40th Annual Study Session in International and Comparative Law of Human Rights- Detention and International Human Rights Law, July 6-July 31, 2009, Strasbourg, France; Poznan Human Rights Centre, Institute of Legal Studies of the Polish Academy of Sciences, in cooperation with Adam Mickiewicz University Poznan: International Protection of Human Rights, September 1-September 11, 2008, Poznan, Poland; Ohrid Summer University, International summer school: Managing public administration in transition: Toward better governance on the Balkans, June 10- June 30, 2001, Ohrid, Republic of

Macedonia, а исто така има учествувало на повеќе научни конференции, меѓу кои: конференцијата Република Македонија на патот кон Европа- состојби и перспективи, Гевгелија, 2007 година- учество со трудот „Република Македонија во Советот на Европа (предмети против Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права во Стразбур)“; 1st Climate Change, Economic Development, Environment and People Conference, Novi Sad, Serbia, Spetember 2011- учество со трудот “The right to a healthy climate as a function of the right to life”, (коавтор); International Scientific Conference on economic development and standard of living, Banja Luka, September 2011- учество со трудот “The right to education as a function of acquiring knowledge as resource of development” (коавтор); 2nd International Scientific Conference on economic development and standard of living, Banja Luka, 2012- учество со трудот “Reduction of poverty as one of the United Nations Millenium development goals- a precondition for realization of human rights”; International Conference- The European Union in the 21st century: challenges and perspectives, Macedonian Institute for European studies, Skopje, 2013- учество со трудот “The realization of human rights in the European Union- crisis and challenges”.

II. ОБЈАВЕНИ НАУЧНИ И СТРУЧНИ ТРУДОВИ

Објавени научни и стручни трудови на кандидатот проф. д-р Елена Тодорова од изборот во вонреден професор во 2015 година на Факултетот за политички науки и дипломатија во рамките на ФОН Универзитет:

1. Republic of Macedonia towards the European Union- institutional and normative changes in the European integration process, International conference: Comparative institutional change- Theory and practice, Publisher: European Information Centre, 2015
2. Gender equality and women`s empowerment- progress and challenges, International magazine for social sciences *Vizione* No. 27, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2017
3. The future of the European union- the consequences of euroscepticism, International magazine for social sciences *Vizione* No. 28, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2017
4. Women and political participation- a precondition for gender equality and democracy, International magazine for social sciences *Vizione* No. 29, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2018

5. Implementing social and economic rights: a prerequisite for human dignity and decent life, International magazine for social sciences *Vizione* No.30, publisher: The Association of intellectuals "Democratic club", Skopje, 2018
6. European citizens' initiative- bridging the distance between the European union and its citizens, International magazine for social sciences *Vizione* No. 30, publisher: The Association of Intellectuals "Democratic Club", Skopje, 2018
7. International legal assistance in tax matters in the national legislation of Republic of Macedonia, International magazine for social sciences *Vizione* No. 31, publisher: The Association of Intellectuals "Democratic Club", Skopje, 2018, co-author
8. Balancing a freedom of expression and fight against hate speech- a complex task, International magazine for social sciences *Vizione* No. 32, publisher: The Association of Intellectuals "Democratic Club", Skopje, 2019
9. The importance of the right to education for inclusive social development and progress, International magazine for social sciences *Vizione* No. 33, publisher: The Association of Intellectuals "Democratic Club", Skopje, 2019, co-author
10. Human rights in Central and Eastern European countries: towards their accession to the European Union, *Revue des Sciences Politiques*, No. 61, 2019, University of Craiova, Faculty of social sciences, political sciences specialization & center of post-communist political studies (CESPO-CEPOS)
11. Public administration reform in post-communist countries as a requirement for EU membership: towards the European administrative space, No. 63, 2019, University of Craiova, Faculty of social sciences, political sciences specialization & center of post-communist political studies (CESPO-CEPOS)
12. Еутаназијата во судската практика на Европскиот суд за човекови права- прв дел (Euthanasia in the judicial practice of the European court of human rights), стручно списание *Правник*, бр. 334, издавач: Здружение на правници на Република Северна Македонија, февруари 2020
13. Еутаназијата во судската практика на Европскиот суд за човекови права- втор дел (Euthanasia in the judicial practice of the European court of human rights), стручно списание *Правник*, бр. 335, издавач: Здружение на правници на Република Северна Македонија, март 2020

Објавени научни и стручни трудови на кандидатот проф. д-р Елена Тодорова од изборот во доцент во 2010 година на Факултетот за политички науки, дипломатија и новинарство во рамки на ФОН Универзитетот:

1. „Значењето на Европската конвенција за човекови права и основни слободи шеесет години по нејзиното донесување“, Стручно списание Правник, број 223, Скопје, Ноември 2010
2. “National Human Rights Institutions- basic characteristics and classification”, Academic Journal for social sciences *Vizione* No.16, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2011
3. “The right to a healthy climate as a function of the right to life”, 1st Climate Change, Economic Development, Environment and People Conference, Novi Sad, Serbia, Spetember 2011, co-author
4. “The right to education as a function of acquiring knowledge as resource of development”, International Scientific Conference on economic development and standard of living, Banja Luka, September 2011, co-author
5. “Reduction of poverty as one of the United Nations Millenium development goals- a precondition for realization of human rights”, 2nd International Scientific Conference on economic development and standard of living, Banja Luka, October 2012
6. “The significance of gender inclusion for regional development”, 2nd Climate change, economic development, environment and people conference, University of Presov, Slovak Republic, 2012
7. “The realization of human rights in the European Union- crisis and challenges”, International Conference- The European Union in the 21st century: challenges and perspectives, Macedonian Institute for European studies, Skopje, 2013
8. “Promoting balanced regional development in European Union: towards more growth and prosperity”, 3rd Climate change, economic development, environment and people conference, University Donja Gorica and Alliance of Central-Eastern European Universities, Montenegro, December 2013
9. “The role and effect of affirmative action in democratic society”, International magazine for social sciences *Vizione* No. 20, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2013
10. “EU citizenship- the cornerstone of European integration”, International magazine for social sciences *Vizione* No. 21, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2014
11. Cooperation between the European Union and the Council of Europe- improving the European human rights protection system, International magazine for social sciences *Vizione* No. 24, publisher: The Association of Intellectuals “Democratic Club”, Skopje, 2015

Објавени научни и стручни трудови на кандидатот проф. д-р Елена Тодорова до изборот во доцент на Факултетот за политички науки, дипломатија и новинарство во рамки на ФОН Универзитетот:

1. „Изборите и Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи“ , Зборник на трудови: Парламентарните избори 2006 и македонските аспирации за членство во ЕУ и НАТО, ФОН Универзитет, Скопје, 2006
2. „Република Македонија во Советот на Европа (предмети против Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права во Стразбур)“, Зборник на трудови: Република Македонија на патот кон Европа- состојби и перспективи, ФОН Универзитет, Скопје, 2007
3. „Положбата на човековите права и слободи во правниот систем на Република Македонија“, Стручно списание Правник, број 183-184, Јули- Август, Скопје, 2007
4. „Примена на член 41 од Европската конвенција во пресуди донесени против Република Македонија“, Стручно списание Правник, број 185, Септември 2007
5. Прилог кон изградба на тело за еднаквост во Република Македонија- Компаративна анализа на суштинските карактеристики на телата за еднаквост во ЕУ, Центар за човекови права и разрешување конфликти, Скопје, 2009, соработник

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесеното, може да се заклучи дека станува збор за кандидат со високи и соодветни квалификации, како и со долгогодишно искуство во високообразовната наставно-научна дејност, каде што покажува голема посветеност во развојот на универзитетските активности, успех во пренесувањето на знаењето и посветеност на напредувањето на студентите, како во рамки на редовната настава, така и во процесот на индивидуална работа и консултации со студентите. Поради ова, Рецензионата комисија констатира дека кандидатот д-р Елена Тодорова во целост ги задоволува условите за избор на наставник во звање редовен професор предвидени во Законот за високо образование и одредбите на актите на Американскиот универзитет на Европа-ФОН и тоа: има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите од прв и втор циклус за секој циклус посебно (поконкретно на студиите од прв циклус има остварено просечен успех 8,9, а на студиите од втор циклус има остварено просечен успех 9,44), има стекнато научен степен доктор на науки од соодветната област (политичките науки), има објавено најмалку шест рецензирани научни труда во соодветната област во референтни научни публикации согласно Законот за високо образование во последните пет години пред

објавување на огласот за избор, претходно кандидатот бил избран во звање вонреден професор, а преку истражувачката дејност и објавените стручни и научни трудови, како и учеството на меѓународни научни собири континуирано го има надоградувано своето знаење и истото успешно го пренесува на студентите во рамките на наставата за предметите за кои е ангажирана, со што ја има потврдено својата способност за изведување на високообразовна дејност. Комисијата цени дека кандидатот проф. д-р Елена Тодорова е исклучително одговорна личност, која совесно, целосно и успешно ги извршува задачите кои и се доверени во текот на академската кариера и која континуирано вложува во својата стручна, научна и професионална надградба. Во своето повеќегодишно педагошко искуство се има потврдено како квалитетен кадар за наставно-образовна и научно-истражувачка дејност.

Имајќи го во предвид претходно изнесеното, Рецензионата комисија смета дека д-р Елена Тодорова во целост ги исполнува педагошките, научните и стручните критериуми, како и општите и посебните услови за избор во наставно-научни звања предвидени со Законот за високо образование и со општите акти на Американскиот универзитет на Европа-ФОН за да биде избрана за наставник во наставно-научно звање редовен професор.

Врз основа на горенаведеното, членовите на Рецензионата комисија имаат чест и задоволство едногласно да му предложат на Наставно-научниот совет на Факултетот за правни и политички науки во рамки на Американскиот универзитет на Европа-ФОН, да го избере кандидатот д-р Елена Тодорова за наставник од областа на политичките науки (основи, теорија, методологија, историја, друго), во наставно-научно звање РЕДОВЕН ПРОФЕСОР.

РЕЦЕНЗИОНА КОМИСИЈА

Проф. д-р Нано Ружин, с.р. претседател

Проф. д-р Назми Маљичи, с.р. член

Проф. д-р Љубомир Д. Фрчкоски, с.р. член

Скопје, септември 2020

Р Е Ф Е Р А Т

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ОД НАУЧНАТА ОБЛАСТ ФИНАНСИИ И НАУЧНАТА ОБЛАСТ МАРКЕТИНГ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕКОНОМСКИ НАУКИ НА АМЕРИКАНСКИОТ УНИВЕРЗИТЕТ НА ЕВРОПА – ФОН

Врз основа на Законот за високото образование и Статутот на Американскиот универзитет на Европа - ФОН, а во врска со објавениот конкурс за избор на наставник од научната област финансии (50326) и научната област маркетинг (50325), Наставно-научниот совет на Факултетот за економски науки на седницата одржана на 11.09.2020 година, определи Рецензентска комисија, во следниот состав:

1. проф. д-р Мирко Трипуноски
2. проф. д-р Благоја Спиркоски
3. проф. д-р Саво Ашгалкоски

По разгледувањето на пристигнатите материјали, рецензентската комисија го поднесува следниот:

И З В Е Ш Т А Ј

На конкурсот објавен во дневниот весник „Нова Македонија“ од 31.08.2020 година, за избор на наставник од научната област финансии и научната област маркетинг во определениот рок се пријавил само кандидатот:

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Лазар Арсовски е роден на 08.02.1986 година во Скопје. Средно образование завршува во СУГС Гимназијата „Раде Јовчевски - Корчагин“ во Скопје. Своите додипломски студии ги завршува во 2008 година на Универзитетот на Југоисточна Европа на Факултетот за бизнис администрација, отсек Финансиски менаџмент, со просек од 9,61. На истиот универзитет, во 2010 година, ги завршува и своите постдипломски студии (втор циклус) и се здобива со титулата Магистер по бизнис администрација, отсек Финансии, просек 8,08. Во 2011 година запишува трет циклус на студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на Економскиот факултет во Скопје на тема „Модел за имплементација на е-влада во Република Македонија“. Своите докторски студии ги завршува во 2014-тата година, со што се здобива со титулата Доктор на економски науки.

Во периодот на своето студирање Лазар Арсовски има посетувано бројни семинари и обуки во областите на меѓународниот бизнис, правните предизвици на сајбер-просторот, лидерството и решавањето на конфликти.

Во периодот од 2010 до 2012 година волонтира на ФОН Универзитетот во Скопје. Од 2012 година до 2015 работи како асистент на Факултетот за економски науки. Во периодот од 2015 година па до денес, Лазар Арсовски работи како наставник на Факултетот за економски науки во состав на Американскиот универзитет на Европа – ФОН.

2. СТРУЧНИ И НАУЧНИ ТРУДОВИ

2.1. ОБЈАВЕНИ ТРУДОВИ ДО ИЗБОР ВО ДОЦЕНТ ДОКТОР

Дата (од – до)	2008 - 2010
Универзитет	Универзитет на Југоисточна Европа ЈИЕУ
Студии	Втор циклус, Магистерски студии, Финансии
Наслов на трудот	Формирање на оптимално портфолио на хартии од вредност и нивна диверзификација во Македонија
Кратко резиме	Целта на овој труд е да се прикаже формирањето на оптимално портфолио на македонскиот пазар на капитал. Примената на модерната портфолио теорија на транзициските пазари е проблематична, поради краткото време на постојана вредност на пазарот, и поради тоа често се среќаваме со недоволно долги временски серии на податоци, неефикасни пазари и променливост на варијансите и коваријансите на хартиите.

Дата (од – до)	2011 - 2014
Универзитет	Економски Факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” - Скопје
Студии	Трет циклус, Докторски студии, Е-бизнис
Наслов на трудот	Модел за имплементација на е-влада во Република Македонија
Кратко резиме	Докторската дисертација настојува да детерминира, открие кои се важните фактори и пречки кои ѝ претстојат на Република Македонија на патот кон успешната имплементација на е-владата. Поставени се три прашања во самиот процес на истражување со цел да се покаже обемот на преземените работи. Првата цел е да се истражи односот на факторите во успешниот процес на е-трансформацијата на Република Македонија. Втората цел е да се проценат ефектите на е-владините иницијативи во развојот на Република Македонија. Третата цел е да се формулира модел за да се постигне успешна имплементација на е-владата.

Дата (од – до)	3-7 декември 2012
Место	Словачка (одржано на www.arsa-conf.com)
Конференција	1 st Virtual Conference on Advanced Research in Scientific Areas (ARSA-2012)
Наслов на трудот	Theoretical Review and a Practical Model for Implementing E-government in the Republic of Macedonia

Дата (од – до)	18-19 јануари 2013
Место	Охрид, Република Северна Македонија
Конференција	1 st International Conference on Cultural Heritage, Media and Tourism
Наслов на трудот	Benefits of e-books and their role in the preservation of the cultural heritage

Дата (од – до)	21-24 мај 2014
Место	Охрид, Република Северна Македонија
Конференција	The International Scientific Conference "New Knowledge for the New People"
Наслов на трудот	Contemporary management in function of enhancing the educational process in the Republic of Macedonia

Дата (од – до)	27-29 ноември 2014
Место	Банско, Бугарија
Конференција	3 rd International Scientific Conference: Knowledge - Capital of the Future - Topic: Knowledge - Now but how
Наслов на трудот	The knowledge and technical skills as an issue in the implementation of the e-government in the Republic of Macedonia

Дата (од – до)	17-21 ноември 2014
Место	Словачка (одржано на www.hassacc.com)
Конференција	2 nd Human and Social Sciences at the Common Conference 2014
Наслов на трудот	E-government implementation in the Republic of Macedonia - a Practical Model

Дата (од – до)	Мај 2015
Место	Бор, Србија
Конференција	XI International May Conference on Strategic Management
Наслов на трудот	Corporate identity, publicity, public relations and advertising

2.2. ОБЈАВЕНИ ТРУДОВИ ПО ИЗБОР ВО ДОЦЕНТ ДОКТОР

Дата (од – до)	2015
Место	Гостивар
Конференција	I International Congress on Economics and Business (ICEB-2015)
Наслов на трудот	Макроекономски агрегати за економски развој
Кратко резиме	Економскиот развој претставува експанзија на стопанството, проследена со структурни промени во системот на производството и промени во квалитетот и составот на финалниот производ, со постојано динамизирање на општеството и секој негов агенс како кружно бесконечно движење од пониска кон повисока состојба, процес во кој реалниот бруто општествен производ постојано расте во подолг временски период.

Дата (од – до)	04-06 Декември 2015
Место	Банско, Бугарија
Конференција	Knowledge – Who and What – Fifth International Scientific Conference
Наслов на трудот	Communication as a tool for effective leadership
Кратко резиме	In order to become successful an organization greatly depends on the competence and quality of the communicators working for it. Successful organizations rely on the efficient and effective communications skills of its members. It is understandable that communication is central to the organizational life and ineffective organizational leaders lead directly into disorganization.

Дата (од – до)	2016
Место	Бања Лука, Босна и Херцеговија
Конференција	VI International scientific conference – Banja Luka
Наслов на трудот	Marketing strategies for the preparation of future professionals who will be employed in the Republic of Macedonia
Кратко резиме	The Macedonian society in its transition is characterized by two important dimensions which depict all aspects of life. Firstly, the democratization of the social flows, and secondly, the market orientation of the economy and the public sector. While we could say there is not much to discuss about the business processes, apart from the dynamics and its more authentic accomplishment, the market orientation on the other hand is perceived as a possible concept for accomplishing a certain activity directly or indirectly, except for the for-profit organizations.

Дата (од – до)	Мај 2016
Место	Белград, Србија
Конференција	XII International May conference on strategic management IMKSM 2016 and XII Students Symposium on strategic management
Наслов на трудот	Modern Communications Management and Creation Of Corporate Image
Кратко резиме	Modern marketing is an efficient tool for creating value for the consumers and building profitable relationships with the consumers. It all starts with understanding the needs and desires of the consumers, in order to come up with a solution for the target markets that the company can serve best and for the development of an obligatory valuable product by which the organization can acquire, maintain and develop target markets.

Дата (од – до)	7-ми октомври 2016
Место	Софија, Бугарија
Конференција	Twelfth international scientific conference UNIVERSITY FOR NATIONAL AND WORLD ECONOMY FACULTY “International economy and politics”
Наслов на трудот	Change Management, a Factor for Development of International Business in the Business Environment
Кратко резиме	The existence of effective, professional and independent managers is of crucial importance for the development of modern change management, an appropriate response to the modern management challenges and implementation of the practices of modern management, thus creating the conditions for the development of the economy and the public sector. The managers are the ones who direct the functioning of their organization in accordance with the strategy and accomplishment of the company’s goals.

Дата (од – до)	16 – 18 декември 2016
Место	Банско, Бугарија
Конференција	Eleventh International Scientific Conference – Knowledge in Practice
Наслов на трудот	Marketing communications through social media
Кратко резиме	Nowadays, social media is one of the best available forms of connecting the existing and the potential customers of a certain brand. These new media earn the customers trust by connecting with them on a whole new level. Marketers take into account all the different opportunities offered by social media and start implementing new social initiatives in their work much faster now.

Дата (од – до)	Јуни 2016
Место	Белград, Србија
Конференција	Eighth International Scientific Conference On „Конфликтна Глобализација – Нови Свет у настајању“
Наслов на трудот	Content of Globalization as an Economic Panorama in the Integrated Communication Processes
Кратко резиме	One of the most important upturns that introduced the new dimension of globalization relates to the electronic internet revolution which generates the rapid pace at which information is exchanged. The Internet along with the entirety of the technological, cultural and institutional environment is the foundation stone of the so-called “new economy” which essentially does not exist, albeit there are some new techniques and technologies in terms of production and distribution.

Дата (од – до)	Јуни 2017
Место	Белград, Србија
Конференција	9th International scientific-expert conference “Social actors facing the challenges of information technology in the search for a new vision of social peace”
Наслов на трудот	Dynamic economy, model of sustainable socio-economic changes
Кратко резиме	The effects of the modern era and the phenomenon of the current global situation are a confirmation that without mutual activities of the entire community there cannot be efficient resolution of the matters which require the social actors before the upsurge of the new technologies and opportunities for interpersonal communication and transfer of acquired knowledge and skills. The inevitability of changes, increased dynamics of the economic flows, forcing economic stability and labor allocation within global economy all essentially require a new model of activity in regard to socio-economic changes.

Дата (од – до)	Февруари 2017
Место	Скопје, Република Северна Македонија
Конференција	Трета меѓународна конференција за климатски промени “Одржлив развој за одржлива иднина” - ФОН Скопје
Наслов на трудот	Knowledge and Change Management as Factors for Business Success and Development
Кратко резиме	Many consider that the basic precondition for success in the 21st century is knowledge and investing in human resources. Back in the days, investing in knowledge and human resources was considered to be an expense.

	Nevertheless, nowadays when quality human resources are the basis for development of enterprises and economy in general, this stance is completely disregarded because the labour productivity, being one of the most important indicators for economic competitiveness, depends greatly on the investments made in labour and continuing education of the employees.
--	---

Дата (од – до)	Мај 2017
Место	Белград, Србија
Конференција	Sixth international scientific conference on market communications “Powercomm 2017” Political communication, public opinion regarding new challenges
Наслов на трудот	Positioning Communications as a Global Phenomenon – Are Needs and Desires Decisive
Кратко резиме	Positioning communications in public opinion policies represents a global phenomenon which requires the method of prediction and analytical research. Therefore, there is a necessity for bidirectional relation in communication or an entirety of research and thematic prediction. Communication is directed towards the future and there is one basic rule for this – use or lose.

Дата (од – до)	27 -28 октомври 2017
Место	Бања Лука, Босна и Херцеговина
Конференција	7 th International Scientific Conference on economic development and standard of living “EDASOL 2017 - Economic development and Standard of living”
Наслов на трудот	Entrepreneurial marketing research of small and medium - sized enterprises
Кратко резиме	Entrepreneurial marketing is a function which makes the buyers of a certain product or service feel satisfied, while the customer satisfaction per se and the act of buying certain products or services lead to improvement of the standard of living and the quality of life. In order to achieve successful market performance, it is necessary to have access to relevant information.

Дата (од – до)	20 октомври 2017
Место	Софија, Бугарија
Конференција	Fourteenth International Scientific Conference, The Membership of Bulgaria in the European Union: Ten Years Later
Наслов на трудот	The impact of reward systems on motivation and job satisfaction of employees in outsourcing companies
Кратко резиме	This paper examines the impact of reward systems on motivation and job satisfaction of employees in

	outsourcing organizations, firstly by considering the term reward management, the elements constituting the reward system and the factors that affect it, then through the various theories and strategies of motivation as well as the effects caused by job satisfaction. This paper also considers the term outsourcing, the current and future trends of this concept.
--	--

Дата (од – до)	Јули 2018
Место	Скопје
Конференција	Меѓународно списаније за општествени науки, “VIZIONE “ Скопје ISSN: 1409-8962- printed from, ISSN: 1857-9221- electronic form. <i>Open Access Journals, EBSCO / www.visionmagazine.org</i> – бр. 29
Наслов на трудот	Management and marketing channels development
Кратко резиме	Успешното креирање на вредноста бара успешно испорачување на вредноста. Холистичните лица што вршат маркетинг се повеќе го застапуваат стојалиштето за воспоставување мрежа на вредности во своите бизниси. Наместо да го ограничуваат своето внимание на своите непосредни добавувачи, дистрибутери и потрошувачи, тие го испитуваат целокупниот синџир на снабдување што ги поврзува суровините, компонентите и произведените стоки и покажуваат како им се доближиле на крајните потрошувачи.

Дата (од – до)	Јули 2018
Место	Скопје
Конференција	Меѓународно списание за општествени науки, “VIZIONE “ Скопје ISSN: 1409-8962- printed from, ISSN: 1857-9221- electronic form. <i>Open Access Journals, EBSCO / www.visionmagazine.org</i> – бр. 29
Наслов на трудот	Regional development and competitive relations in the western Balkans
Кратко резиме	Примарно, регионите претставуваат географски определени места коишто имаат свои карактеристики по коишто се препознатливи. Имено, секој регион е со свое име и за него се врзуваат одредени економски, стопански или социо-општествени дела. Регионалниот развој претставува почетокот на економските процеси и содржи поттикнување на искористувањето на ресурсите во помалку развиените региони, со цел да се постигне целокупен одржлив економски развој на регионот, во согласност со вредностите и очекувањата на бизнисите, граѓаните и посетителите.

Дата (од – до)	Јули 2020
Место	Скопје
Конференција	Меѓународно списание за општествени науки, “VIZIONE “ Скопје ISSN: 1409-8962- printed from, ISSN: 1857-9221- electronic form. <i>Open Access Journals, EBSCO / www.visionmagazine.org</i> – бр. 35
Наслов на трудот	Финансиски придобивки од користење на крипто валути во Република Северна Македонија - Financial gains from the use of cryptocurrencies in Republic of North Macedonia
Кратко резиме	Крипто валутите претставуваат нова димензија на паричните средства. Сепак, Република Северна Македонија не спаѓа во таа група на земји каде што е дозволено користењето на овие валути, и за таа цел се наведени причините поради коишто македонските регулативни институции се насочени кон овие валути со голема доза на скептицизам.

Дата (од – до)	Јули 2020
Место	Скопје
Конференција	Меѓународно списание за општествени науки, “VIZIONE “ Скопје ISSN: 1409-8962- printed from, ISSN: 1857-9221- electronic form. <i>Open Access Journals, EBSCO / www.visionmagazine.org</i> – бр. 35
Наслов на трудот	Намалување на финансиски криминал со помош на форензичко сметководство - Decreasing financial crime with the aid of forensic accounting
Кратко резиме	Неточното прикажување на податоците во сметководствените извештаи претставува свесно или несвесно манипулирање во сметководствената евиденција. Манипулирањето со сметководствените податоци стана практика како во малите, така и во големите компании. Еден од начините на борба против такви проневери и манипулации е развивање на областа на форензичното сметководство. Форензичното сметководство е специфична област која би требало да оспособи кадар со мултидисциплинарен капацитет.

Дата (од – до)	Јули 2020
Место	Скопје
Конференција	Меѓународно списание за општествени науки, “VIZIONE “ Скопје ISSN: 1409-8962- printed from, ISSN: 1857-9221- electronic form. <i>Open Access Journals, EBSCO / www.visionmagazine.org</i> – бр. 35
Наслов на трудот	Улогата на инвестициските фондови во развојот на финансискиот пазар во Република Северна Македонија - The role of investment funds in the

	financial market development in Republic of North Macedonia
Кратко резиме	<p>Пазарот на капитал не би ги извршувал своите функции во најдобра смисла без постоењето на институционалните инвеститори. Суштината на институционалните инвеститори се состои во тоа што на инвеститорите им нудат хартии од вредност за нивниот капитал, додека хартиите од вредност можат да се чуваат на неопределено време или веднаш да се продадат. Појавата на институционалните инвеститори ја поврзуваме со брзиот развој на пазарот на капитал и сè поголемата улога на глобализацијата во финансиското посредување.</p>

3. УЧЕСТВО НА СЕМИНАРИ, ТРЕНИНЗИ, ОБУКИ, ПРОЕКТИ И ТРКАЛЕЗНИ МАСИ

Организација	ОБСЕ (Организација за Безбедност и Соработка во Европа)
Дата (од - до)	28 Март 2003 до 30 Март 2003
Настан	Конференција за Лидерство на Скопската Младина
Место	Скопје - Македонија

Организација	NDC (Nansen Dialogue Center)
Дата (од - до)	Мај 2003
Настан	Вештини за Разрешување на Конфликти
Место	Скопје - Македонија

Организација	ISUM - International Summer University Macedonia
Дата (од - до)	7 Јули 2008 до 20 Јули 2008
Курс	Меѓународен Бизнис
Место	Охрид - Македонија

Организација	ELSA - The European Law Students' Association
Дата (од - до)	27 Ноември 2008 до 30 Ноември 2008
Курс	Legal challenges of the cyber space
Место	Струмица - Македонија

Организација	Strategic Development Consulting - Business Inclusion Project in Multi-Ethnic Communities
Дата (од - до)	29 Октомври 2015
Настан	Workshop on Financial Management for start-up Businesses
Место	Скопје - Македонија

4. РАБОТНО ИСКУСТВО

Дата (од – до)	Септември 2010 до мај 2012
Име и адреса на работодавач	ФОН Универзитет, ул. Киро Глигоров бб 1000 Скопје
Вид на бизнис сектор	Образование, Универзитет
Работно место	Практикант
Активности и одговорности	Помлад асистент

Дата (од – до)	Мај 2012 до декември 2015
Име и адреса на работодавач	ФОН Универзитет, ул. Киро Глигоров бб 1000 Скопје
Вид на бизнис сектор	Образование, Универзитет
Работно место	Помлад асистент
Активности и одговорности	Помлад асистент

Дата (од – до)	Декември 2015 до денес
Име и адреса на работодавач	ФОН Универзитет, ул. Киро Глигоров бб 1000 Скопје
Вид на бизнис сектор	Образование, Универзитет
Работно место	Наставник
Активности и одговорности	Наставник

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целосниот преглед на изнесените податоци и деталното анализирање на сите сегменти од научното делување на кандидатот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот доц. д-р Лазар Арсовски е подобен и во целост ги исполнува условите предвидени во Законот за високо образование и одредбите од Статутот на Американски универзитет на Европа – ФОН, за избор на наставник од научната област финансии и научната област маркетинг; има одбрането докторски труд во соодветната област, а преку учеството на меѓународни и домашни конференции и семинари од областа на економијата постојано го надоградува своето знаење, и истото успешно го пренесува на студентите во рамките на наставата.

Имајќи го предвид претходно наведеното, Рецензентската комисија смета дека доц. д-р Лазар Арсовски во целост ги задоволува педагошките, научните и стручните критериуми, како и законските услови и условите предвидени со статутарните акти на Американскиот универзитет на Европа - ФОН да биде избран за вонреден професор од научната област финансии (50326) и научната област маркетинг (50325).

Врз основа на изнесеното, членовите на Комисијата едногласно и со задоволство му предлагаат на Наставно-научниот совет на Факултетот за економски науки при Американскиот универзитет на Европа - ФОН, да го избере кандидатот **доц. д-р Лазар Арсовски** за вонреден професор од научната област финансии (50326) и научната област маркетинг (50325).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. проф. д-р Мирко Трипуноски с.р.

_____

2. проф. д-р Благоја Спиркоски с.р.

_____

3. проф. д-р Саво Ашталкоски с.р.

_____

Скопје, септември 2020

АМЕРИКАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ НА ЕВРОПА – ФОН - Скопје
ФАКУЛТЕТ ЗА СПОРТ И СПОРТСКИ МЕНАЏМЕНТ

До ННС на Факултетот за спорт и спортски менаџмент

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ НА НАСТАВНИК НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

ПОДАТОЦИ ЗА КОНКУРСОТ, КОМИСИЈАТА И КАНДИДАТИТЕ

1. *Одлука за распишување на конкурсот, органот и донесување на одлука*
Конкурсот е распишан со одлука на седницата НН Совет на Факултетот за спорт и спортски менаџмент одржана на 30.06.2020 година.
2. *Датум и место на објавениот конкурс*
Конкурсот е објавен на 16.04.2020 година во весникот Нова Македонија, Скопје.
3. *Број на наставници кои се бираат, звање и потесни научни области за кои е распишан конкурсот*
Еден наставник во сите звања и на работно место наставник на универзитетот во потесна научна област Применета кинезиологија (50401) и друго – спортски менаџмент (50403).
4. *Одлука за формирање на комисија*
Одлуката за формирање на комисија за избор во сите звања донесена е на ННС на Факултетот за Спорт и спортски менаџмент на 30.06.2020 година.
5. *Состав на комисијата со име и презиме на секој член, звање и потесна научна област:*
  1. Др. Магдалена Дамјановска, Редовен професор, потесна научна област Кинезиологија, Факултет за спорт и спортски менаџмент – Скопје, претседател,
  2. Др. Роберт Димитровски, Редовен професор, Институт за менаџмент на знаењето, Скопје, член,
  3. Др. Александар Поповски, Редовен професор, потесна научна област Кинезиологија, Факултет за спорт и спортски менаџмент, Скопје, член.

II БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ ЗА КАНДИДАТИТЕ

1. *Име, име на едниот родител и презиме:*
Тања Стевчо Китановска
2. *Звање*
Доцент
3. *Датум и место на раѓање, адреса:*
4. 08.10.1980, Куманово, Македонија, ул. Тоде Думба, бр. 92/5

5. *Високообразовна установа во која моментално е вработен и професионален статус:*
Факултет за спорт и спортски менаџмент, Доцент, Скопје
6. *Година на упис и завршување на високото образование, универзитет, факултет, стечен стручен односно академски назив:*
- А) Основни студии – 2003год.** Дипломиран спортски менаџер со професионална квалификација ТРЕНЕР ПО СПОРТСКИ ТАНЦИ. Дипломирала на тема: „Оптимизирање на тренажниот процес по Стандардни танци на 12-15 годишни натпрецарувачки во Р. Македонија“. Национална Спортска Академија „Васил Левски“ Софија, Р. Бугарија,
- Б) Магистерски студии – 2005год.** МАГИСТЕР ОД ОБЛАСТА НА СПОРТОТ. Магистрирала на тема: „Функционална асиметрија на ученици кои се занимаваат и кои не се занимаваат со спортски танци во Р. Македонија“. Национална Спортска Академија „Васил Левски“ Софија, Р. Бугарија,
- В) Докторски студии– 2014год.** Докторирала на тема: „Менаџмент на маркетингови стратегии на студентски спорт“. Нучно подрачје: Општествени науки. Потесно научно подрачје Педагогија, Катедра „Менаџмент и историја на спортот“.
7. *Професионална област*
- Национален лиценциран судија по спортски танци, издадена врз основа на Законот за спорт на РМ., број:12-18/23.02.2008 ;
  - Од 2004 година – соработката сеуште трае, Тренер на Танцов спортски клуб „Динамик“ Куманово;
  - 2005-2007 година, надворешен соработник по спортски игри и танци на деца од предучилишна возраст во градинката „Ангел Шајче“ во Куманово;
  - Од 2005-2007 година, учесник во тимот за анкетирање и мониторинг за успешност на работата во средните училишта низ Р. Македонија – USAID;
  - Од 2007 година асистент на Факултетот за спорт и спортски менаџмент на Првиот Приватен Универзитет ФОН - Скопје;
  - Од 2010 година, Претседател на Танцов Спортски Клуб „Динамик“ Куманово;
  - Од 2010 година, член на Општински Сојуз на спортови, Куманово;
  - Од 2015 година, Доцент на Факултетот за спортски менаџмент на Првиот Приватен Универзитет ФОН – Скопје.
  - Мастер лиценца за Танцов спортски тренер, издадена врз основа на Законот за спорт на РМ, 01.06.2019 г., број 15-19/20.02.2019.
8. *Место и траење на специјализација и студијски престој во странство*
Двегодишни дополнителни специјалистички студии (2003-2005) на Националната Спортска Академија „Васил Левски“, во текот на четиригодишните основни студии. Тема на специјалистичкиот труд: „Можности за оптимизирано управување на клуб по спортски танци“.
9. *Знаење на странски јазици*
**Средни ниво Англиски јазик;
 Високо ниво Бугарски јазик;**
10. *Информатика*
Познавање и работа со WORD, EXEL и POWER POINT.

III НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА

Научно истражувачки трудови објавени во последните пет години:

1. **Kitanovska Stojkovska T., „Social and Market Component of Sports in Primary Education in the Republic of**

Macedonia", Activities in Physical Education and Sport. International journal of scientific and professional Issues in physical education and sport, Veles, APES 2017, Vol.7, №2, pp.177-179. (ISSN 1857-8950).

<http://fsprm.mk/wp-content/uploads/2019/07/Pages-from-APES-2-2017-19.pdf>

<https://fsprm.mk/apes-2017-vol-7-no-2/>

2. **Kitanovska Stojkovska T., Pantekovska C. L.**, „Analyses for establishing conditions for managing sport activities at the Universities – Republic of Macedonia Case Study“, International May Conference on Strategic Management – IMKSM17, May 19-21, 2017 Bor, Serbia, p. 288-293.
https://menadzment.tfbor.bg.ac.rs/wpcontent/uploads/2017/07/Book_of_Proceedings_IMKSM17.pdf
3. **Kitanovska Stojkovska, T., Pantekovska, L.**, „Motives of users towards fitness services and factors that influence the choice of fitness center – in the role of residents and tourists“, International magazine for social sciences „Vizione“ 33/2019, Skopje, pp.393-405. – линк до списанието и трудот:
https://drive.google.com/file/d/1szpplCn1P0KO_t_sU2Ha0pcnsRUvXZg2/view
4. **Kitanovska Stojkovska, T.Gjorgjiev, D.**, „Methodical approach management and modern assessment of sports activities for students at secondary schools“, International journal „Knowledge“, Vol.31.2, June 2019 Skopje, pp.607-615.
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/1155/1079>
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/issue/view/24>
5. **Liza C. Pantekovska, Tanja Kitanovska–Stojkovska**, „Quality of sport and recreational services in tourism od Struga region (R. Macenonia) – Application of adopted serqual model“, International May Conference on Strategic Management – IMKSM17, May 19-21, 2017 Bor, Serbia, p. 262-270.
https://menadzment.tfbor.bg.ac.rs/wpcontent/uploads/2017/07/Book_of_Proceedings_IMKSM17.pdf
6. **Pantekovska C. Liza, Dalibor Dimovski, Kitanovska S. T.**, „Participation of sports – animative contents in the structure of the leisure time to the student – tourist“, Knowledge International Journal, Vol. 23.5, with Global Impact Factor 1.322, Budva, Montenegro, p. 1683-1690, May, 2018.
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/1732/1639>
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/issue/view/38>
7. **Pantekovska C. Liza, Kitanovska S. T.**, „Assessment of motivation related to participation in outdoor sport tourism activities: through the example of students from Private High School “Yahya Kemal”-Struga“, Knowledge International Journal, Vol. 35.6, p. 2129-2136, Bansko, 2019.
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/2625/2505> ;
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ>
8. **Kitanovska Stojkovska, T., Pantekovska, L.**, „Program activities through sport dances – animation and recreation“, International journal „Knowledge“, Vol.35.6, p. 2167-2172, Bansko 2019.
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/2630/2510>;
<https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ>

IV ПЕДАГОШКИ СПОСОБНОСТИ И ПРИДОНЕС ВО НАСТАВАТА

1. Сегашна наставна работа (за избор во повисоко звање на наставник – вонреден професор)
Назив на додипломската студиската програма, предметите, (модулите, курсевите), година на студиската програма и фонд на часови по семестри и предмети):
Модул Спорт и физичко образование и спортски менаџмент (општо):
  1. Вовед во кинезиологија, прва година – прв семестар, фонд 2+2 часови;
  2. Универзитетски предмети: Спорт I прва година – прв семестар, Спорт II, прва година – втор семестар, прфонд 0+3, I год. прв семестар;
  3. Управување на спортот во образованието, прва година – втор семестар, фонд 3+3;
  4. Спортски маркетинг, втора година – четврти семестар, фонд 2+3;

5. Менаџмент на спортски случувања, трета година – пети семестар, фонд 2+3;
  6. Администрација во спортот, четврта година – седми семестар, фонд 2+3;
  7. Морал и етички аспекти во спортот, трета година – шести семестар, 2+3.
2. Назив на програма, предметите (модулите, курсевите), година на студиската програма и фонд на часови по семестри и предмети), на Магистерски студии:
 Модул Спорт и физичко образование и спортски менаџмент (општо):
1. Спорт за сите, пета година – девети семестар, 2+3;
  2. Менаџмент на маркетинг стратегии на спортот во образованието, пета година – десети семестар, 2+3;
  3. Безбедносен менаџмент во спортот; пета година – десети семестар, 2+2.

V РАКОВОДЕЊЕ И МЕНТОРСТВО ВО ИЗРАБОТКА НА ЗАВРШНИ РАБОТИ

1. **Дипломски работи** – една дипломска работа во процедура.
2. **Специјалистички трудови** – еден специјалистички труд во процедура
3. **Дипломски – мастер трудови** – еден магистерски труд одбранет и еден во процесура.

VI ПРИДОНЕС ВО АКАДЕМСКАТА И ПОШИРОКА ЗАЕДНИЦА

1. Член во Комисија за признавање на испити при Факултетот за спортски менаџмент – ФОН Универзитет од 2015 год.;
2. Член на ННС при Факултет за спортски менаџмент – ФОН Универзитет од 2007 г.;
3. Претседател на комисијата за самоевалуација на Факултетот за спортски менаџмент од 2017 год.;
4. Член во комисија за уписи на студенти.
5. Член на Сенат при АУЕ – ФОН од 2019.

VII АНАЛИЗА НА РАБОТАТА НА КАНДИДАТОТ

Однапред наведените податоци, како и познавањето на работата на кандидатот и дозволува на Комисијата да заклучи дека се работи за кандидат кој поседува успешна наставно-педагошка работа, кандидат кој своите научно-истражувачки способности успешно ги интегрира во образовниот процес. Кандидатот Тања Китановска Стојковска поседува коректен, праведен, критички и педагошки исправен став кон студентите и колегите, што е одлика на добар наставник. Ваквиот став и способност за наставна работа придонесува за поволно мислење на студентите за кандидатот во образовниот процес. Кандидатот совесно ги исполнува своите работни обврски, така што со својата работа и однесување ужива углед, доверба и поддршка во средината во која работи. Кандидатот има самокритичен однос кон сопствената работа, а во воспоставувањето соработка со потесната и поширока средина во која работи покажува кооперативност и одлична комуникација.

Анализата на објавените трудови ни дозволува да заклучиме дека кандидатот доста добро владее со методите на анализа, управување, статистичко заклучување и имплементација на добиените резултати во праксата, односно наставната работа.

Публикуваните научни и стручни трудови како и учеството на домашни и

меѓународни научни собири, укажува дека се работи за наставник и научен работник кој има потенцијал за унапредување на научната мисла.

Според тоа, работното искуство во образовниот процес, научно-истражувачката активност, односот кон колегите и студентите ја чинат успешната универзитетска кариера на кандидатот и овозможуваат на Комисијата да констатира дека кандидатот Тања Китановска Стојковска ги исполнува сите услови за избор во звање вонреден професор во научна област Применета кинезиологија (50401) и друго – спортски менаџмент (50403).

VIII ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР НА КАНДИДАТОТ ВО ОДРЕДЕНО ЗВАЊЕ

Комисијата на Наставно научниот Совет на Факултетот за спорт и спортски менаџмент му предлага кандидатот Тања Китановска Стојковска да се избере во звање вонреден професор во научна област Применета кинезиологија (50401) и друго – спортски менаџмент (50403).

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА:

Проф. Д-р. Магдалена Дамјановска, с.р.

Проф Д-р. Роберт Димитровски, с.р.

Проф. Д-р. Александар Поповски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИКОТ ПО ПРЕДМЕТОТ ПО КАЗНЕНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Од авторот доц.д-р Наташа Тодоровска

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултет за правни и политички науки при Американски универзитет на Европа- Фон во Скопје, од 24.06.2019 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање ЗА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИКОТ ПО ПРЕДМЕТОТ ПО КАЗНЕНО ПРОЦЕСНО ПРАВО.

од доц. д-р Наташа Тодоровска, доцент од областа на казненото процесно право, избрани се Академик проф. д-р Владо Камбовски и проф. д-р Стефан Буцакоски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултет за правни и политички науки при Американски универзитет на Европа- Фон во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов:

ИЗВЕШТАЈ

Предметот Казнено процесно право е задолжителен предмет на Факултетот за правни и политички науки и Факултет за детективи и безбедност при Американски универзитет на Европа - Фон, кој се изучува во трета година во VI семестар. Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 430 страни 1,15 големина на фонтот 11. Текстот е поделен на 2 дела општ и посебен дел.

Првиот дел **Општ дел на Кривичното процесно право** е структуриран од 10 поглавја и тоа: 1. Основни поими на казненото процесно право; 2.Историски осврт на казнената постапка; 3. Извори и важење на казненото процесно право; 4. Казнено – процесни начела; 5. Казнено - процесни субјекти; 6. Казнено-процесни дејствија; 7. Одлуки во кривичната постапка; 8. Докази и докажување; 9. Доказни средства; Мерки за обезбедување на лица и на предмети во кривичната постапка.

Овој дел е осврт на основните поими на казнената постапка. Секоја глава е поделена со посебни подглавја преку кои се разработуваат теориските поставки на оваа материја. Првата глава која се однесува на основните поими низ подглавјата ги разработува поимите и функциите на казнената постапка, поводите за нејзино подигување како и односот на казнено-процесно право кон другите гранки на правото. Втората глава се однесува на Историски осврт на казнената постапка, додека третот дел се однесува на Изворите и важењето на казненото процесно законодавство. Следната глава се однесува на казнено-процесните начела и тоа поимот, разработка на основните начела, начелата кои се однесуваат на поведувањето и начела кои се однесуваат на водењето на кривичната постапка. Петтата глава се однесува на казнено-процесните субјекти со осврт на судот, јавниот обвинител и специјачен јавен обвинител,

обвинетиот и бранителот, приватен тужител, оштетен и жртва, правосудна полиција и меѓуинституционална соработка и правна помош. Шестата глава се однесува на Казнено-процесни дејствија во која се опфатени поимот, видовите, формата, содржината, времето на извршување, роковите и враќање во поранешн состојба. Седмата глава се однесува на Одлуките во кривичната постапка додека осмата глава е посветена на Докази и докажување каде се разработуваат поимот и видовите докази, доказните теории и постапката на докажување. Следната глава која се однесува на доказните средства ги опфаќа поимот за доказно средство, сведок, вештак, исказ на обвинет, увид и реконструкција, снимка и електронски доказ, посебни истражни мерки, исправи и материјални докази. Последната глава од првиот дел е посветена на Мерки за обезбедување на лица и на предмети во кривичната постапка и е составена од неколку подглавја и тоа: општо за мерките за обезбедување, мерки за обезбедување лица и мерки за обезбедување на предмети.

Вториот дел насловен како Поим и предмет на посебниот дел на Казненото – процесно право е составен од 7 глави и тоа: 1. Обем на казнената постапка; 2. Претходна постапка; 3. Обвинување; 4. Главна расправа и пресуда; 5. Правни лекови; 6. Забрзани постапки и 7. Посебни постапки.

Во вториот дел се дава приказ на стадиумите на казнената постапка. Во првата глава Обем на казнената постапка се дава приказ на стадиумите на казнената постапка. Втората глава насловена како Претходна постапка има две подглавја и тоа предистражна постапка и истражна постапка. Тртата глава насловена како Обвинување ги разработува обвинителниот акт и оценка на обвинителниот акт, обвиниелен предлоги и приватна тужба. Следната глава насловена како Главна расправа и пресуда е составена од две подглавја и тоа главна расправа и пресуда. Петтата глава насловена како правни лекови е поделена на две подглавја и тоа редвони правни лекови и вонредни правни лекови. Шестата глава која се однесува на забрзаните постапки се однесува на скратената постапка, донесување на пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот, постапката за медијација и постапката за издавање казнен налог. Последната глава се однесува на посебните постапки и тоа: Постапка за изрекување алтернативни мерки; Постапка спрема правни лица; Постапка за примена на мерките за безбедност, конфискација на имот и имотна корист, одземање на предмети и отповикување на условна осуда; Постапка за донесување одлука за пократко траење на казната на забрана, престанување на правните последици од осудата и бришење на осудата; Постапка за надоместок на штета, рехабилитација и за остварување на другите права на лица неоправдано осудени и неосновано или незаконито лишени од слобода и Потерница и објава.

Сите три дела со своите поглавја претставуваат една функционална целина. Целокупниот разгледан материјал потребен за изучување на предметот Казнено процесно право се јасно и прецизно образложени.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Рецензентите ценејќи ги потребните критериуми позитивната оценка ја изнесуваат врз основа на следното: предметниот материјал е прегледен и јасен во содржинска, јазична и научна смисла; делото соодејствува со предметот за кој е наменето односно целосно покривање на предметната програма по предметот Казнено процесно право; со примената на догматскиот, нормативниот, аналитичко-синтетчкиот метод, компаративниот и историско правниот метод му се дава на делото темелна методска разработка и целина; наведувањето на библиографските единици во користената литература укажуваат на доследно следење на измените на оваа динамична категорија; усогласеноста на терминологијата со постојните законски прописи е од посебен интерес во однос на оригиналноста на делото како и исполнувањето на дополнителните елементи кои го олеснуваат користењето на ова дело преку акти од судската пракса кои се од посебен интерес на ова дело.

Имајќи ги во предвид изнесените позитивни оценки на за ракописот за учебник по предметот Казнено процесно право од д-р Наташа Тодоровска, доцент од областа на казненото процесно право, чест ни е да му предложиме на Наставно – научниот совет на Факултет за правни и политички науки при Американски универзитет на Европа- Фон во Скопје да го одобри издавањето на овој учебник.

Рецензенти:

Академик проф. д-р Владо Камбовски, с.р.

Проф.д-р Стефан Буцакоски, с.р.

д-р Никола Поповски
редовен професор на Факултетот за економски науки
АУЕ-ФОН, Скопје

РЕЦЕНЗИЈА

на ракописот на универзитетскиот учебник „*Даночно право*“ (прво издание) од авторот *д-р Сејдефа Џафче*, вонреден професор на Факултетот за правни и политички науки при Американскиот универзитет во Европа - ФОН, Скопје

Текстот на ракописот со наслов „Даночно право“, од авторот проф. д-р Сејдефа Џафче, е составен според сите високи стандарди за еден учебник за универзитетски потреби. Во него се обработуваат теоретските и фундаментални прашања што се потребни студентите да ја запознаат проблематиката на даночното право и тоа не само од аспект на современите сфаќања, туку и со нужни компаративни и историски огледи на обработената проблематика. Понудениот текст им дава прекрасна можност на студентите, пред сè од правната наука што овој предмет го имаат во своите програми, да се запознаат и со практичното функционирање на даночното право, особено на истото во нашата земја. Тој, според својата структура и редослед е логично подреден и со сигурност ќе ја исполни неговата основна цел – на студентите по правни науки да им ги пренесе сите потребни сознанија за проблемите на даночното право.

Во текстот на трудот, покрај прегледот на соодветните научни теории и местото на даночното право во правниот систем, поместени се и поглавја за начелата на даночното право што произлегуваат од уставните начела; нужните и основни класификации на даноците, даночно-правниот однос; општите и заеднички прашања на законските претпоставки при оданочувањето; меѓународните аспекти на оданочувањето и елементите на договорите за избегнување на двојното оданочување, како и меѓународната правна помош при оданочувањето и хармонизацијата на даноците; и јавните, особено даночните приходи и придонесите во Северна Македонија со нивно детално елаборирање во нивната целина со елементите на даночните објекти, даночните субјекти (обврзници), даночните основици и даночните стапки, како и даночните ослободување и постапки. Со ваквиот пристап проблематиката на даночното право и неговите бројни елементи се прикажани со целата нивна обемност и сложеност.

На овој начин, проблематиката на даночното право како научна, но и многу сложена практична правна дисциплина е елаборирана во функција на презентација на теоретските основи, практиките, правила и законитостите што се важни за разбирање и совладување на предметната материја. При ова авторот водел сметка да направи јасна дистинкција меѓу теоретското толкување и практичната примена на даночното право, особено во нашата земја. Во таа смисла авторот многу внимателно се изјаснил дека:

„Предмет на изучување на науката за даночното право претставува: - изучување на позитивните правни норми и прописи (материјални и процесни); - изучување на историскиот развој на правните норми, развојот на институтите карактеристични

за даночно-правната материја; - изучување на насоките на идниот развој на даночното право; - систематизација на даночно-правните норми и од нив изведување на општи правила и принципи; и слично“,

со што на најдобар можен начин е даден и правецот на следење на целиот труд. Тоа е од исклучителна важност за самите студенти, но и за пошироката читателска публика.

Самиот текст на ракописот за учебник формално е систематизиран во теоретскиот и компаративен Општ дел со свои шест оддели и бројни поглавја и Посебен дел со осум оддели и бројни свои поглавја во кои е детално елаборирана проблематиката на даночното право во Северна Македонија.

Авторот во својот труд презентира оригинално дело кое е обработено на многу современ и приемилив начин и во кое се поместени голем број на сознанија, теории и знаења, илустрирани со богато користена и соодветно цитирана литература, и со табеларни и графички прикази или практични примери што го прават посебен и ефикасен за намената за која е предвиден. Авторот го потенцирал, но и на одличен начин успеал да ги презентира целите што ги поставил пред себе во времето на создавањето на ракописот, а кои може да се сублимираат во следново: да се дефинира и претстави даночното право; да се потенцираат различните проблеми на кои тоа се однесува; да се објасни поврзаноста на даночното право со другите правни, па и некои нужни економски дисциплини; да се идентификуваат главните предметни области во даночното право објаснувајќи како истите се поврзани меѓусебно и на тој начин соодветно претставени во текстот.

Понудениот ракопис ги исполнува целите за кои е наменет во областа на даночното право и ќе биде корисен за стекнување на неопходните академски но и практични познавања од оваа област. Тој е изработен со примена на методите на научната и научно - истражувачката работа, но и со стил кој овозможува истиот да има едукативна намена, пишуван е со научен и стручен, но едновременно лесен и разбирлив стил за студентите, што воопшто не е лесна задача но што овозможува истиот лесно да се чита, следи и разбере.

ЗАКЛУЧОК

Од претходно изложеното за ракописот на универзитетскиот учебник „Даночно право“ на проф. д-р Сејдефа Цафче, може да се констатира дека се работи за корисен и вреден, а едновременно оригинален и квалитетен труд, што се занимава со соодветната проблематика. Врз основа на горе наведеното, оценувам дека ракописот на делото „Даночно право“ ги исполнува сите критериуми за учебник од соодветната наставно – научна област кој ќе им овозможи на студентите да се стекнат со потребните знаења за наведената област. Истиот воедно може да се квалификува и како вреден и корисен труд од соодветната област.

Одовде со големо задоволство му предлагам на Наставно – научниот совет на Факултетот за правни и политички науки, да го прифати ракописот како формален учебник по предметот Даночно право на Факултетот за правни и политички науки при АУЕ-ФОН - Скопје.

Скопје, 08.09.2020

Проф. д-р Никола Поповски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

на учебникот под наслов „ДАНОЧНО ПРАВО“ од авторот проф. д-р Сејдефа Џафче -
вопремен професор

Со особена чест и задоволство ја прифатив молбата на проф. д-р Сејдефа Џафче да извршам рецензија на текстот од учебникот со наслов „Даночно право“ напишан од неа.

Текстот на учебникот ми е доставен во електронска форма. Опфаќа 431 страница, формат А-4. Напишан е во фонт Times New Roman, 12, со проред 1,5.

Учебникот претставува самостоен труд на авторот. Текстот е поделен на два дела: општ и посебен дел. Деловите се поделени на оддели, а одделите на глави.

Општиот дел содржи шест тематски целини оддели посветени на општите теориски проблеми на даночното право.

Во првиот оддел авторот сеопфатно ги воведува читателите во проблематиката на даночното право како дел од правниот систем на државата, почнувајќи од поимот на даночното право, преку неговите извори па до односот на даночното право со другите правни дисциплини.

Вториот оддел е посветен на проблематиката на оданочувањето низ призмата на начелата на правната држава. Во овој оддел авторот во две глави ги разработува принципите на даночното право во корелација со уставните принципи и проблематиката на границите на субјективното даночно право на државата која е во тесна врска со нејзините уставни принципи.

Во третиот оддел е содржан сеопфатен осврт на проблематиката на класификацијата на даноците.

Во четвртиот оддел кој е поделен на две глави авторот темелно и сеопфатно ги разработува елементите на даночно правниот однос: даночно управниот однос и даночно имотниот однос.

Петтиот оддел авторот го посветил на проблематиката на законските претпоставки на оданочувањето.

Во шестиот оддел е разработена проблематиката на меѓународните аспекти на оданочувањето. Во овој оддел кој е поделен на четири глави авторот темелно ги разработува прашањата за судирот на даночните јурисдикции при меѓународното двојно оданочување, за договорите за одбегнување на меѓународното двојно оданочување, за меѓународната правна помош во даночните работи и за хармонизацијата на даноците.

Посебниот дел на учебникот е поделен на девет оддели. Во него авторот сеопфатно ја разработува проблематиката на националното даночно право на Република Северна Македонија. Во овој дел разработени се сите видови на даноци и други фискални давачки предвидени со националното даночно законодавство на Републиката. Авторот укажува и на постојните неусогласености меѓу нормативното и фактичкото во даночниот систем на Републиката.

Во седмиот оддел се разработени сите прашања на данокот на личен доход на граѓаните. Во првата глава на овој оддел се разработени општите аспекти на данокот на личен доход, а во втората глава авторот темелно ги разработува видовите на личен доход и нивното оданочување и тоа: данокот на доход од работа, данокот на доход од самостојна дејност, данокот на доход од закуп и подзакуп, данокот на доход од капитална добивка, данокот на доход од продажба на сопствени земјоделски производи, данокот на доход од авторски и други стварни права,

данокот на доход од правата на индустриска сопственост, данокот на доход од добивки на игри на среќа, данокот на доход од осигурување, како и данокот на доход од други добивки.

Осмиот оддел е посветен на проблематиката на данокот на добивка на правните лица. Во првата глава нашироко се објаснети теориските аспекти на овој даночен облик, а во втората глава сеопфатно е разработена правната рамка на данокот на добивка на правните лица во даночниот систем на Република Северна Македонија.

Во деветтиот оддел авторот ги разработува даноците на имот. Првата глава на овој оддел им е посветена на општите и заедничките прашања за овој тип на даноци. Во втората глава е разработен данокот на имот во неговата статична варијанта; во третата глава данокот на наследство и подарок и во четвртата глава данокот на промет на недвижности и права.

Десеттиот оддел започнува со општ осврт на даноците на потрошувачка. По општиот осврт следат две глави. Во првата глава е даден општ осврт на данокот на додадена вредност, а во втората детално е разработен овој даночен облик во даночниот систем на Република Северна Македонија.

Во единаесеттиот оддел е разработена проблематиката на акцизите при што на почетокот е даден општ осврт за акцизите, а во наредната глава е разработена правната рамка на акцизата во Републиката.

Во дванаесеттиот оддел мошне темелно е разработена проблематиката на оданочувањето на моторните возила во Република Северна Македонија. Опфатени се сите видови на моторни возила и е даден осврт на актуелните проблеми на ова оданочување.

Тринаесеттиот оддел е посветен на царините како форма на посреден данок кој се плаќа кога одредена стока ја преминува државната граница и на царинскиот систем на Република Северна Македонија. Во овој оддел детално се разработени актуелните прашања на овој систем.

Четиринаесеттиот оддел на учебникот им е посветен на прашањата на придонесите за социјално осигурување како давачки кои се врзани за непосредните користи на граѓаните во областа на здравственото, пензиското и инвалидското осигурување.

Во последниот, петнаесетти оддел на учебникот се разработени таксите (судските, комуналните и административните) како задолжителни парични давачки на физичките и правните лица во Републикава за услугите кои им ги пружаат државните органи и установи како и приватните установи кои вршат јавни овластувања.

На крајот на учебникот е даден обемен приказ на литература на македонски, англиски и други јазици која има непосредна посредна врска со прашањата разработени во него. Ваквиот приказ им овозможува на студентите и другите корисници на учебникот да добијат корисни информации за постоењето на голем број книги, статии, расправи, национални закони и други општи правни акти, меѓународни правни акти, како и бројни случаи од праксата на органите на Европската унија и одделни држави членки на Унијата. Ова на трудот му дава посебен квалитет и претставува неоспорен доказ за големата информираност на авторот за постојната литература од областа на даночното право и во врска со него.

При рецензијата на учебникот забележени се одредени пропусти во систематизацијата на градивото, одредени непрецизности при објаснувањето на одредени термини како и пропусти од лексичка природа за што и е укажано на авторот. По укажувањето авторот веднаш постапи по дадените укажувања. Во врска со ова авторот заслужува комплименти поради подготвеноста да соработува со рецензентот, да разменува мислења со него во врска со проблематиката опфатена со учебникот и да постапува по дадените сугестии.

Конечната варијанта на учебникот е публикација од висок квалитет во која авторот на јасен, и методолошки квалитетен начин ја разработува проблематиката на даночното право. Со вешта примена на принципите на дијалектичкиот метод а особено на принципите на сестраност, развојност, објективност и конкретност авторот ја разработува оваа проблематика целосно, како во меѓународни, така и во национални рамки. Тоа ќе им даде на студентите и другите корисници и читатели на учебникот јасна слика за состојбите во областа на даночното право на меѓународно и национално – македонско рамниште.

Квалитетниот приказ на историскиот развој на даноците и даночното право овозможува согледување на еволуцијата на ова право низ историјата. Широката примена на компаративниот метод дава јасна слика за дијалектичката поврзаност меѓу македонското даночно право и даночните права на другите држави како и за дијалектичката поврзаност на современото даночно право со даночното право во минатото. Авторот мошне успешно ја поврзува теоријата со практиката што на учебникот му дава посебен квалитет.

Авторот проф. д-р Сејдефа Џафче е еден од пионерите во македонското учебникарство од областа на даночното право, а по сеопфатноста на проблематиката, без сомнение е пионер во таа област. Поврзувајќи ја теоријата со практиката таа квалитетно ја презентирала проблематиката на даночното право со лесно разбирлив и за студентите пристапен стил. Тоа на нив ќе им овозможи без тешкотии да ја совладаат оваа проблематика и да ги стекнат потребните знаења за успешно извршување на нивните професионални должности како правници во сите области на правната струка, а на останатите корисници и читателите на учебникот ќе им даде сеопфатни и корисни информации за проблематиката на даноците, како од правен, така и од економски и социјален аспект.

Имајќи го предвид напред изложеното, со задоволство можам да констатирам дека учебникот со наслов “Даночно право“ напишан од авторот проф. д-р Сејдефа Џафче, претставува високо квалитетна образовна, стручна и научна публикација и препорачувам тој да се издаде.

Во Скопје, на 9 август 2020 година,

РЕЦЕНЗЕНТ

проф. д-р Темелко Ристески, с.р.
редовен професор